

Maalahden kunnan tiedotuslehti

3•2021

Ajankohtaista tässä numerossa:
Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen
– askel kohti kestävämpää tulevaisuutta
Aluevaalit
Suomen malli jatkuu

Kuva Suomen mallin askartelukerhosta

Kunnanjohtajan tervehdys

Maassa on käynnissä uudistus, jonka suuruista ei ole aiemmin ollut. Pohjanmaalla sosiaali- ja perusterveydenhuollon siirtäminen hyvinvointialueelle toteutetaan 1.1.2022 alkaen, vuosi ennen uu-

distusta. Ensi vuoden erottaa sitä seuraavista vuosista se, että ensi vuonna Pohjanmaan hyvinvointialue on kuntayhtymä, jonka toiminnan kustannukset laskutetaan kunnilta. Uudistuksen tullessa voimaan 1.1.2023 alkaen kuntia ei enää laskuteta, vaan hyvinvointialueella on itsehallinto, ja se saa rahoituksensa valtiolta.

Kuntien on tärkeää pitää sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset tiukasti ohjaksissaan vuosina 2021 ja 2022, jotta kuntien rahoitus vuodesta 2023 eteenpäin turvataan sote-uudistuksen tullessa voimaan. Vuosien 2021 ja 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat perustana rahoitus-

osuudelle, joka otetaan kunnilta ja jaetaan hyvinvointialueille vuodesta 2023 alkaen. Mitä kalliimpaa sosiaali- ja terveydenhuolto on, sitä pienempi osuus kakusta jää kuntiin vuodesta 2023 alkaen. Samanaikaisesti tarpeet ovat suuria. Siksi on tärkeää löytää realistinen tasapaino niin hyvinvointialueen kuin kuntienkin menoihin, jotta molempien organisaatioiden palvelut turvataan tulevaisuudessa.

Kiinteistöt jäävät kunnalle, ja Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa tehdään vuokrasopimukset sen tarvitsemista sote-kiinteistöistä. Ensi vuoden suuri muutos tuntuu kyllä kunnan organisaatiossa, kun 300 työntekijää kunnan kaikkiaan 600 työntekijästä siirtyy uuden työnantajan palvelukseen. Useimmiten koko yksiköt siirtyvät, mutta osa työntekijöistä saa hyvinvointialueella uudet työtehtävät. Myös tehtävien uudelleenjärjestelyä voi esiintyä, esimerkiksi jotkin toiminnot saavat uuden esimiehen, koska rakenne on hyvinvointialueella joiltain osin erilainen. Työllisyys- ja kotouttamistehtävät jäävät kunnalle, mutta sivistystoimen kuraattorit siirtyvät hyvinvointialueelle. Perusturvalautakunta ja Pixne-klinikan johtokunta lakkautetaan vuodenvaihteessa,

kun niiden alainen toiminta siirtyy Pohjanmaan hyvinvointialueelle, ja Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä puretaan.

Haluan kiittää lämpimästi henkilökuntaa, luottamushenkilöitä ja palvelujen käyttäjiä kaikesta hyvästä työstä, jota Maalahden kunnassa on tehty, kun sosiaali- ja terveydenhuolto on rakennettu ja kehitetty aikojen kuluessa. On tärkeää, että hyvä yhteistyö, joka kunnassa on ollut sosiaali- ja terveydenhuollon ja muiden toimintojen välillä, niin luottamushenkilöiden kuin henkilökunnan välillä, jatkuu organisaatorajojen yli myös tulevaisuudessa. Tulevaisuus on ovelta, ja se on tietymätön, jännittävä ja haastaa meidät ajattelemaan toisin ja uudella tavalla. Toiminnan siirtäminen Pohjanmaan hyvinvointialueelle on vaatinut paljon työtä, ja pian olemme perillä. Toivon työntekijöille ja palvelujen käyttäjille onnea ja menestystä uudessa organisaatiossa! Ja äänioikeutettu – muista käyttää ääntäsi aluevaaleissa!

Jenny Malmsten

Haemme sijaisia

Etsimme siivoojia lyhytaikaisiin sijaisuuksiin, työtehtävänä on kunnan kiinteistöjen siivous. Ota yhteyttä kiinteistöpäällikkö Jan Nyvalliin, puh. 040 659 4300, jan.nyvall@malax.fi.

Haemme lähihoitajia sekä lyhyt- että pitkäaikaisiin sijaisuuksiin Maalahden kunnan kotipalveluun ja asumisyksiköihin. Ota yhteyttä vs. vanhustenhuollon päällikkö Ros-Marie Ljungkvistiin, puh. 050 381 2242, ros-marie.ljungkvist@malax.fi tai vs. kotipalveluohjaaja Ulrika Häggströmiin, puh. 050 441 4847, ulrika.haggstrom@malax.fi.

Maalahden-Korsnäsin terveyskeskus tiedottaa

Muutoksia toiminnassa 1.9.2021 alkaen

Diabeteshoitajan puhelinaikaa pidennetään

Diabeteshoitajan puhelinaikaa pidennetään puolella tunnilla. Puhelinaika maanantaita torstaihin klo 12–13, puhelinnumero: 06 347 7631.

Psykologien ja psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotto muuttuu uusiin tiloihin

Terveyskeskuksen psykologit ja psykiatriset sairaanhoitajat muuttavat uusiin tiloihin yhdessä K5:n henkilöstön kanssa. Vastaanoton uusi osoite on Köpingsintie 11, samassa rakennuksessa sijaitsee mm. Lihatiski. Sisäänkäynti vastaanotolle oikeanpuoleisen päädyn ovesta, vastaanotto on käytävän päässä.

Terveisiä Solhagenin päiväkodista

Solhagenin päiväkoti on saanut uudet hienot tyynyt lasten leikkeihin. Olemme hyvin iloisia ja kiitollisia Solhagenin päiväkodin vanhempainyhdistykselle ja Aktiasäätiölle tyynyjen sponsoroinnista!

Uusi kasvo

Kim Svarvar, vt. tiemestari

Julkaisija

Maalahden kunta
Malminkatu 5
66100 Maalahti
malax@malax.fi
Puh. 06 347 7111

Vastaava toimittaja

Jenny Malmsten
jenny.malmsten@malax.fi
Puh. 06 347 7111

Käännökset

Maalahden kunta,
jos ei muuta mainita

Painotalo

KTMP

Levikki

3 250

Ilmestymispäivä

4.11.2021

Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen – askel kohti kestävämpää tulevaisuutta

Maalahden kunta on käynnistänyt ympäristöministeriön Kuntien ilmatoratkaisut -ohjelman tuella hankkeen ”Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen – askel kohti kestävämpää tulevaisuutta”. Hankkeen avulla haluamme luoda kunnan, joka on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä, ja siten taistella ilmastonmuutosta vastaan, koska ympäristö on ja on aina ollut tärkeä asia maalahtelaisille.

Lämmitys ja sähkönkulutus aiheuttavat suurimman osan Maalahden kasvihuonekaasupäästöistä. Tällä hankkeella kunta haluaa edistää energiatehokkaita ja ilmastoystävällisiä kiinteistöjä koskevia ratkaisuja sekä edistää kestävää kehitystä.

Vuosina 2021–2022 monelle kunnan kiinteistölle tehdään energia- ja kunnossapitokartoitukset. Hankkeen puitteissa annetaan neuvontaa myös yksityisille kiinteistönomistajille energiaratkaisuja koskeissa asioissa. Kunnan kiinteistöissä aloitetaan energiaoptimoitujen ratkaisujen käyttöönotto sen jälkeen, kun kartoitus on valmistunut ja tarkoitukseen on varattu talousarviomäärärahaa.

Tavoitteena on vuosittain parantaa energiatehokkuutta 15 prosenttia kunnan ja yksityisissä kiinteistöissä.

Hankekoordinaattori ja energianeuvoja Sajal Maqsood koordinoi hanketta. Hän työskentelee kestävä kehityksen ja energiatehokkuuden parissa Maalahdessa.

Sajal neuvoo maalahtelaisia energia-asioissa, lisää tietoisuutta hankkeesta ja luo siihen liittyvää asennemuutosta sekä tukee kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi tehtävää työtä. Lisäksi hän tekee yhteistyötä kunnan eri toimialojen kanssa edistääkseen kestävä kehitystä laajasti siten, että Maalahti voisi saada aikaan muutoksen.

Pientalojen omistajat, jotka vaihtavat öljylämmityksen muuhun lämmitysjärjestelmään, voivat hakea 4 000 euron avustusta. Ympäristöministeriön avustusta haetaan Pirkanmaan ELY-keskukselta.

Lue lisää hankkeesta ja avustuksesta verkkosivustolta www.maalahti.fi kohdasta Kestävä kehitys.

Jos sinulla on kysymyksiä energiaoptimoinnista tai kestävytydestä, ota yhteyttä hanke-

koordinaattori ja energianeuvoja Sajal Maqsoodiin, sajal.maqsood@malax.fi tai puh. 040 651 4859.

Lue sivuilta 11–12, miten voit säästää energiaa.

Sajal Maqsood

Juthskogenin tuulivoimaosayleiskaava

Juthskogenin tuulivoimaosayleiskaavan kaavoitusprosessi on nyt käynnistetty uudelleen.

Kunnanvaltuusto keskeytti 27.9.2021 Juthskogenin tuulivoimaosayleiskaavan käsittelyn, koska päätös osayleiskaavan hyväksymisestä oli esteellisyyden takia syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Kunnanhallitus hyväksyi 11.10.2021 kaavoituksen käynnistämisen uudelleen. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa 14–17 tuulivoimalan rakentaminen, kokonaiskorkeudeltaan voimat olisivat enintään 275 metriä. Tuulivoimapuiston arvioitu kokonaisteho on noin 84–119 MW, koska yksittäisen tuulivoimalan teho on 6–7 MW.

Tuulivoimaloiden lukumäärän ja yhteenlasketun tuotantokapasiteetin suuruuden vuoksi tuulivoimahankkeessa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Verrattuna aiempaan kaavoituksen käynnistämispäätökseen keväältä 2019, nyt on saatavilla myös yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä Juthskogenin tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointise-

lostuksesta. Tämän vuoksi tuulivoimaloiden lukumäärätavoitetta on tällä kerralla muutettu aiemmasta 22–26 voimalasta 14–17 voimalaan.

Kunnanhallitus hyväksyi myös osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta käyvät ilmi muun muassa kaavoituksen lähtökohdat, tarkoitus ja tavoite, suunniteltu aikataulu sekä osallistumis- ja arviointimenettely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään yleisön nähtävillä koko kaavoitusprosessin ajan kunnan verkkosivustolla ja kunnantalolla, ja kunnalle voidaan antaa palautetta.

Seuraava vaihe on nyt luonnosvaihe. Tarkoituksena on, että tekninen lautakunta käsittelee osayleiskaavaluonnosta syksyllä ja että luonnos asetetaan nähtäville. Alustavan aikataulun mukaan kaavaehdotus voidaan sen jälkeen saada valmiiksi keväällä, ja kunnanvaltuusto käsittelee asian loppuun touko–kesäkuussa.

Luonnosvaiheessa järjestetään yleisötilaisuus, jonka ajankohdasta ilmoitetaan myöhemmin.

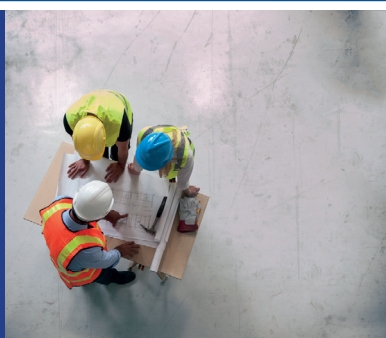
Juthskogenin tuulivoimaosayleiskaava

- Juthskogenin tuulivoimaosayleiskaavan kaavoitus on käynnistynyt ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyväksytty (maankäyttö- ja rakennuslain 63. § ja -asetuksen 30. §).
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on mahdollista tutustua koko kaavoitusprosessin ajan kunnantalons teknisellä osastolla, Malminkatu 5, 66100 Maalahti, ja kunnan verkkosivustolla www.maalahti.fi -> Asuminen & ympäristö -> Kaavoitus -> Vireillä olevat kaavat.
- Suunnitelmasta voidaan tarvittaessa antaa palautetta puhelimitse kaavoitusinsinööri Jonas Aspholmille, puh. 050 412 5900, sähköpostitse malax@malax.fi tai käymällä kunnantalolla.

Isketäänkö kuokka maahan?

Löydä yritystontti, jonne voit rakentaa sopivat tilat.

www.vaasanseuduntoimitilat.fi

Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä aloittaa toimintansa 1.1.2022. Tällöin 13 pohjalaiskunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kootaan yhden organisaation alle.

Pohjanmaan hyvinvointialueen tunnus muodostuu kahdesta ihmisestä käsi kädessä. Tunnus symboloi lämmintä kohtaamista, yhdistymistä ja ihmislähtöistä työskentelyä.

– Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluasenne on ”Hei, kuinka voin auttaa?”. Haluamme sen välittyvän toiminnassamme, kuten se toteutuu hyvinvointialueen ilmeessä, sanoo Pohjanmaan hyvinvointialueen viestintäjohtaja Petra Fager.

Muutos näkyy ensin hallinnossa, sitten palveluissa

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä ottaa vastuun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä vuoden 2022

alussa. Asukkaiden palvelut säilyvät ennallaan tutuissa toimipaikoissa tutun henkilöstön kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tarjotaan asukkaille samoissa toimipisteissä kuin nykyisin, kun hyvinvointialueen toiminta käynnistyy. Hyvinvointialue vuokraa toimitilat kunnilta.

Palvelujen kehittäminen alkaa yhdessä henkilöstön ja palvelujen käyttäjien kanssa, kun toiminta siirtyy hallinnollisesti samaan organisaatioon. Tulevista muutoksista palveluissa tiedotetaan erikseen.

Aluevaalit 2022

– äänestämällä voit vaikuttaa!

Hyvinvointialueen aluevaltuusto valitaan aluevaaleissa, jotka toimitetaan 23.1.2022. Toimikausi on neljä vuotta.

Hyvinvointialueilla on itsehallinto ja ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, joka päättää hyvinvointialueen sosiaali- ja tervey-

denhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisestä vuodesta 2023 alkaen. Aluevaaleissa voit äänestää Pohjanmaan hyvinvointialueen ehdokasta. Äänestämällä voit vaikuttaa siihen, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään alueellasi tulevaisuudessa!

Lisätietoja vaaleista jäljempänä.

Lähde: <https://www.vaasankeskussairaala.fi/vaasan-sairaanhoitopiiri/toiminta/hyvinvointialue/>

Aluevaalit 2022 – äänestämällä voit vaikuttaa!

ALUEVAALIT SUNNUNTAINA 23.1.2022

**ENNAKKOÄÄNESTYS KOTIMAASSA 12.–18.1.2022
JA ULKOMAILLA 12.–15.1.2022**

Ensimmäiset aluevaalit toimitetaan sunnuntaina 23.1.2022. Hyvinvointialueen aluevaltuuston toimikausi alkaa maaliskuussa 2022 ja päättyy toukokuussa 2025. Seuraavat aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien 2025 kanssa, ja siitä alkaen toimikaudet etenevät rinnakkain kunnassa ja hyvinvointialueella. Hyvinvointialueilla on itsehallinto ja ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, joka päättää hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisestä vuodesta 2023 alkaen. Aluevaaleissa voit äänestää Pohjanmaan hyvinvointialueen ehdokasta. Äänestämällä voit vaikuttaa siihen, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään alueellasi tulevaisuudessa!

Äänestäminen vaalipäivänä

Vaalipäivän äänestyspaikat ovat seuraavat:

1. Bergön äänestysalue
Bergö skola,
Bredhällanintie 61 c, 66220 Bergö
2. Yttermalaxin äänestysalue
Maalahden kunnantalo,
Malminkatu 5, 66100 Maalahti
3. Övermalaxin äänestysalue
Övermalax skola,
Myllykuja 8, 66140 Övermalax

4. Långåminnen äänestysalue
Nuorisoseurantalo Strimman,
Porintie 1517 a, 66160 Långåminne
5. Petolahden-Nybyn äänestysalue
Petalax skola,
Thorshaantie 5, 66240 Petolahti
6. Pohjois-Pirttikylän äänestysalue
Norrbäckin kylätalo,
Porintie 3286 a, 66270 Pirttikylä.

Ennakkoäänestys

Ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat ovat:

Maalahden kunnantalo

Malminkatu 5, 66100 Maalahti
keskiviikko 12.1. –perjantai 14.1.
klo 9.00–16.00
sunnuntai 16.1. klo 10.00–13.00
maanantai 17.1. klo 9.00–16.00
tiistai 18.1. klo 9.00–18.00

Bergön kirjasto

Bredhällanintie 61 c, 66220 Bergö
torstai 13.1. klo 14.00–17.00

Övermalax skola

Myllykuja 8, 66140 Övermalax
lauantai 15.1. klo 10.00–13.00

Petolahden kirjasto

Mamrentie 11, 66240 Petolahti
maanantai 17.1. klo 14.00–17.00

Ennakkoäänestyspaikat laitoksissa:

1. Maalahden-Korsnäsin terveyskeskus,
akuutti- ja kuntoutusosasto,
Tamppitie 2 A, 66100 Maalahti
2. Wester-kodin palveluasumisyksikkö,
Tamppitie 2 C, 66100 Maalahti
3. Malminkartano, Malminrinne 4,
66100 Maalahti
4. Emiliacentret, Thorshaantie 2,
66240 Petolahti
5. Majakkakoti, Bredhällanintie 61 c,
66220 Bergö

Kotiäänestys

Mikäli kykysi liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettet pääse ennakkoäänestyspaikkaan tai vaalipäivänä äänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, voit äänestää kotonasi. Ilmoittautuminen kotiäänestykseen on tehtävä kunnalle viimeistään 11.1.2022 klo 16.00.

Kirjasto tiedottaa

Sanataidetta Maalahdessa

Kirjaston hanke *Sanataidetta Maalahdessa* on käynnissä 2.8.2021–31.12.2022. Sanataideohjaaja Camilla Rönholm vetää hanketta yhteistyössä pilottikoulujen Övermalax skolan ja Högstadiet i Petalaxin kanssa. Tällä hetkellä Camilla kokeilee ja laatii sanataideaineistoa, joka koostuu hankkeen päätteeksi. Aineisto tulee olemaan saatavilla sekä digitaalisesti että fyysisesti lainalaukuissa Maalahden kirjastoissa.

Mitä sanataide sitten on? Sanataide on jonkin kuvittelemamme kertomista, kirjoittamista, piirtämistä, dramatisointia, leikimistä tai askartelua. Kuva, piirros, esine, sana tai virke voi olla uskomattoman hienon tarinan alku. Sanataide voi olla muutaman minuutin kestävä lyhyt tehtävä, tai siitä voidaan tehdä kuinka pitkä tahansa. Sanataiteen tavoitteena on herättää mielikuvitus ja luovuus. Sen avulla voi lämmitellä kirjoitus-tehtävää tai muuta luovaa tehtävää varten.

Sanataide näkyy jo Maalahden kirjastoissa: Yttermalaxin kirjaston lastenosastolla on sanataidetehtävä, jonka kävijät (sekä aikuiset että lapset) voivat tehdä ja mielellään kirjoittaa ideoita vihkoon. Sanataidetehtävä vaihdetaan suunnilleen kerran kuussa.

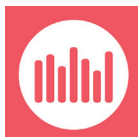
Suunnittelemme myös näyttelyitä oppilaiden sanataideteoksista. Seuraa hanketta #sanataidettamaalahdessa kirjaston sosiaalisen median kanavissa, Malax kommunbibliotek – Maalahden kunnankirjasto Facebookissa ja @malaxbibliotek Instagramissa.

BUU-klubbenin joulukalenteri 2021

BUU-klubbenin joulukalentereita jaetaan Maalahden kunnankirjaston palvelupisteissä maanantaista 8.11.2021 lähtien. Kalentereita on saatavilla yksi/talous niin kauan kuin niitä riittää!

Kirjaston e-palvelut

Maalahden kunnankirjasto tarjoaa nyt elokuvia Vidolan kautta! Vidla-suoratoistopalvelussa (www.vidla.fi) voit katsoa kolme elokuvaa kuukaudessa ilmaiseksi. Tarvitset kirjastokortin ja PIN-koodin.

Lainaa e-kirjoja ja äänikirjoja Biblio-palvelussa

Biblio-palvelussa (ent. Elib) on suomen- ja ruotsinkielisiä e-kirjoja ja äänikirjoja. Valikoimassa on myös muun kielisiä kirjoja. Voit ladata Biblion e-kirjoja tietokoneelle, tabletille tai älypuhelimelle.

Monia e-kirjoja on mahdollista lukea myös selaimessa online-tilassa eli verkkoyhteydellä ilman lukuohjelman lataamista. Jotta voit kuunnella Biblion äänikirjoja selaimessa, laitteesi tulee olla verkkoyhteydessä.

Sovelluksessa voit lukea e-kirjoja ja kuunnella äänikirjoja verkkoyhteydellä tai ilman sitä. Biblion voi ladata iOS-laitteeseen App Storesta ja Android-laitteeseen Google Playsta. Kun avaat sovelluksen ensimmäistä

kertaa, valitse kirjastoluettelosta Fredrika ja kirjaudu sisään kirjastokorttisi numerolla ja PIN-koodilla.

Lainamiseen tarvitset kirjastokortin ja PIN-koodin, jotka saat kirjastosta. Laina-aika on 28 päivää. Voit lainata 8 kirjaa kuukaudessa. Sama kirja voi olla lainassa useammalla lainaajalla samanaikaisesti.

Digitaalisia sanoma-lehtiä ja aikakauslehtiä PressReaderista!

pressreader

PressReaderissa on saatavilla yli 7 000 sanoma- ja aikakauslehteä yli 100 maasta 60 eri kielellä.

PressReaderista voit ladata lehtiä älypuhelimelle, tabletille tai kannettavalle tietokoneelle, kun laite on yhdistetty kirjaston langattomaan verkkoon. Kun olet ladannut lehden laitteellesi, voit lukea sitä myös poistuttuasi kirjastosta. Kun kirjastosta poistumisesta on kulunut 72 tuntia, voit ladata uusia lehtiä. Kaikissa kirjaston palvelupisteissä on langaton verkkoyhteys (Wi-Fi).

Toimi näin:

- Lataa ilmainen PressReader-sovellus (saatavilla Apple-, Android- ja Microsoft-sovelluksena).
- Yhdistä älypuhelimesi, tablettisi tai kannettava tietokoneesi kirjaston langattomaan mxGuest-verkkoon (salasanan saa henkilökunnalta).
- Avaa PressReader ladataksesi lempilehtesi palvelusta.

Malax kommunbibliotek - Maalahden kunnankirjasto

Öppettider - Aukioloajat

<https://fredrika.finna.fi>

2021–2022

Yttermalax 30.8.21–31.5.22

040 650 7983
må/ma 13–20
ti/ti 13–20
ons/ke 10–16
to/to 13–20
fre/pe 10–16

Petalax / Petolahti 16.8.21–5.6.22

040 650 8057
må/ma 12–19
ti/ti 9–15
ons/ke 9–15
to/to 12–19

Övermalax 16.8.21–5.6.22

050 575 7017
ons/ke 10-16
to/to 9-12

Bergö 16.8.21–5.6.22

040 650 8058
må/ma 13–19
ti/ti 10–16
to/to 13–19

Palkitsemiset

27.9. pidetyssä kunnanvaltuuston kokouksessa palkittiin neljä henkilöä. Vuoden nuori on Jonna Löfgren, ja vuoden kulttuuripalkintojen saajat ovat Sebastian Sundlin ja Jonathan Holm. Mats Nylén palkittiin urheiluvoitoksistaan.

Jonna Löfgren tekee Jonnas Gnista -yrityksensä kautta tauluja, joissa on pohjalaiskylien vanhoja murrasanoja. Jonna on aktiivisesti mukana muun muassa Punaisen ristin ja Project Livin toiminnassa. Project Liv on yhdistys, joka haluaa luoda enemmän iloa pitkäaikaissairaiden lasten ja heidän perheidensä arkeen. Jonna pitää myös podcastia yhdessä Victoria Snickarsin kanssa. Jonna ja Victoria tuovat podcastissaan humoristisesti esiin suuria ja pieniä ajatuksiaan elämästä nuorina, joiden juuret ovat Maalahdessa. Jonna Löfgren on todella aktiivisesti mukana monessa toimien sen hyväksi, että muut nuoret voisivat hyvin.

Sebastian Sundlin opiskelee neljättä vuotta valokuvaajaksi Pietarsaaren Novialla, ja vuosien aikana hän on ottanut useita kauniita kuvia luonnosta, ihmisistä, rakennuksista, yrityksistä ja yhteiskunnasta kotiseudullaan Maalahdessa. Sebastian on käyttänyt monia näistä kuvista koulutöissään ja koulun näyttelyissä.

Jonathan Holm on päässyt opiskelemaan maineikkaaseen Calle Flygare Teaterskolaan Tukholmaan. On periaatteessa mahdotonta päästä sisään ensimmäisellä yrityksellä, mutta hän onnistui siinä! Jonathan on uskomattoman lahjakas näyttelijä, joka on ollut mukana Korsholms Teaterissa kesällä 2020 ja 2021. Hän mainostaa Maalahteä, ja luokkakavereita kiehtovat hänen näyttelijän lahjojensa lisäksi hänen murteensa.

Mats Nylén oli mukana ikämiesjalkapallossa (55+), ja hänen joukkueensa NoStars voitti hopeaa. Joukkue hävisi finaalin tamperelaisjoukkue Ilvestä vastaan.

Suomen malli jatkuu

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta on saanut avustuksen Harrastamisen Suomen malli -hankkeelle lukuvuodeksi 2021–2022. Maalahdessa järjestetään ilmaisia harrastuskerhoja kaikille 3.- ja 4.-luokkalaisille koulupäivien yhteydessä. Kerhojen teema vaihtelee viikon ja vuoden aikana. Kerhoja järjestetään useampana päivänä viikossa, yleensä klo 13 päättyvien koulupäivien jälkeen. Useimmiten harrastuskerhot pidetään koulussa, mutta niitä voidaan järjestää myös muissa tiloissa. Kerhoissa tarjotaan välipalaa.

Ohjaajia etsitään

Etsimme jatkuvasti ohjaajia harrastuskerhoihin! Ohjaajalla tulee olla osaamista siitä teemasta, jota hänen pitämässään kerhossa käsitellään, ja hänen tulee pitää lasten kanssa työskentelystä. Tällä hetkellä etsimme ensisijaisesti puutyön sekä tietotekniikan ja ohjelmoinnin ohjaajia. Myös muissa aihepiireissä tarvitaan ohjaajia. Onko sinulla jokin kiinnostuksen kohde, joka voisi kiinnostaa myös 3.- ja 4.-luokkalaisia lapsia? Harrastuskerhon teema voi olla lähes mikä vain. Ohjaustyötä on mahdollista tehdä yhtenä tai useampana päivänä viikossa lyhyemmän tai pidemmän aikaa. Jos kiinnostuit, ota yhteyttä Sara Snickarsiin, puh. 040 650 7970, sara.snickars@malax.fi.

Liikkuva koulu

Liikkuva koulu -hanke mahdollistaa sen, että valmentaja Magdalena Storsved vetää henkistä valmennusta ja tauko- ja aivojumbppaa viikoittain yläkoulussa ja Gymnasiet i Petalaxissa. Y Hankkeen puitteissa on hankittu sykemittareita, joita oppilaat ja opiskelijat voivat lainata. Suunnitelmissa on myös tehdä yhdessä teknisen toimen kanssa lukion pihasta toiminnallisempi ja hankkia kuntoiluvälineitä, esterata ja rantalentopallokenttä.

KKI on jatkuva liikuntakampanja, johon kaikki maalahtelaiset voivat osallistua. Osallistuminen on helppoa – voit kirjoittaa nimesi kuntolaatikossa (joita on yli 20 ympäri kuntaa) olevaan kuntovihkoon, täyttää kunnan kuntokorttia tai osallistua verkkosivustolla Heiaheia.com. Voit myös pitää omaa seuranta- ja lähettää kuntoilutiedot sähköpostitse osoitteeseen fritid@malax.fi. Kesällä lisäsimme useita uusia kuntolaatikoita ja

vaihdoimme kaikki vanhat laatikot uusiin. Kuntolaatikoiden sijainnit ovat nähtävillä verkkosivustolla www.malax.fi/vapaa-aika/urheilu, liikunta ja terveys. Käynnissä oleva liikuntakampanja päättyy 2.1.2022. Talvikampanja päättyy maaliskuun lopussa, kevätkampanja juhannuksena, kesäkampanja syyskuussa ja syyskampanja uutenavuotena. Osallistumalla voit voittaa hienoja palkintoja.

Harry pyöräili 6 002 km!

Kesän Kilometrikisa oli käynnissä 1.5.–22.9., ja mukana oli 25 osallistujaa, jotka pyöräilivät yhteensä 26 354 kilometriä. Tämä on merkittävästi enemmän kuin viime vuonna. Kampanjaan osallistuneista seitsemän pyöräili yli 1 000 kilometriä, neljä yli 2 000 kilometriä ja yksi 6 002 kilometriä.

Harry Holmgren pyöräili joka päivä, yhteensä täydet 6 002 kilometriä eli keskimäärin 42 kilometriä/päivä. Osallistujia palkittiin muun muassa pyörällä ja diplomeilla. Pyörä arvottiin, ja sen voitti Isac Rönqvist, joka pyöräili 504 kilometriä.

Harry Holmgren

Isac Rönqvist

Kilometrikisa on valtakunnallinen kampanja, johon osallistui 34 000 pyöräilijää ympäri Suomen. Kilometrejä kirjattiin 27 miljoonaa. Kunta osallistuu Kilometrikisaan jälleen 1.5.–22.9.2022, jolloin osallistujia on toivotavasti vielä enemmän. Talvella luvassa on talvikampanja. Tarkka aikataulu ei vielä ole selvillä.

Kävelykilometrikisa on kävelykampanja, joka oli käynnissä 1.5.–31.10. Tätä kirjoitettaessa kilometrejä on kirjattu 3 300. Meillä on vielä pari viikkoa aikaa kerätä kilometrejä.

Bergön leikkipuisto

Bergö skolalla olevaa leikkipuistoa on uudistettu. Syksyn aikana leikkipuistoon on hankittu köysirata, 6-metrinen pyramidi, suuri kiipeilyteline/motoriikkarata, riippusilta, tasapainopylväät, Supernova ja koripalloteleineitä. Leikkipuisto on kaikille avoin.

Maalahti kartalle

Kesällä vapaa-aikatoimisto järjesti yhdistyksille suunnatun Maalahti kartalle -kampanjan. Kampanjan idea oli, että Maalahdessa toimivat yhdistykset lisäävät julkiset kesätahtumansa verkkoon Pohjanmaan tapahtumakalenteriin. Kampanjaan osallistui 12 yhdistystä, joista jotkut useammalla tapahtumalla. Kampanjan voittaja arvottiin. 250 euron pääpalkinnon voitti Petalax ungdomsförening rf. Eniten tapahtumia oli Åminne Folkparkilla, joten he saavat vesipulloja. Muita yhdistyksiä kiitetään osallistumisesta pienellä Maalahti-kaulahuivilähetyksellä.

Kampanja järjestettiin, jotta yhdistykset alkaisivat käyttää Pohjanmaan tapahtumakalenteria yleisötapahtumista tiedottamiseen. Tapahtumakalenteria on hyvä käyttää vuoden ympäri, ei ainoastaan kesällä, ja toiveena on, että kampanjan myötä yhdistykset alkavat käyttää tapahtumakalenteria rutiiniluonteisesti. Useamman yhdistyksen tulee kuitenkin ottaa tapahtumakalenteri käyttöön, jotta kunnassa oleva suuri tapahtumatarjonta pääsee kunnolla näkyviin.

Liikenteessä näkyminen ja Maalahden heijastinpuut

Syksy on vaarallisinta aikaa niille, jotka kävelevät tai pyöräilevät liikenteessä. Kun istuu ratin takana, on monia asioita, joista täytyy huolehtia ja joita täytyy ehtiä havainnoimaan. Pimeällä tai hämärällä on vaikeaa havaita kävelijöitä ja pyöräilijöitä, vaikka tie olisi valaistu. Lamput ovat usein liian heikkoja, ja tiellä kulkijat eivät näy. Itsensä voi tehdä näkyväksi heijastimilla, erilaisilla heijastinliiveillä ja lamppuilla. Mitä enemmän heijastimia ja lamppuja käyttää, sitä parempi. On järjetöntä olla käyttämättä heijastimia ja lamppuja liikenteessä. Se on halpa henkivakuutus.

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnalla ja neljällä yhdistyksellä oli yhteinen heijastinkampanja. Mukana olivat Yttermalaxin, Övermalaxin ja Bergön Hem och skola -yhdistykset sekä Arbetsgruppen för Petalax rf. Ripustimme neljään puuhun yhteensä noin 500 heijastinta. Yksi puista oli Bergössä, yksi Petolahdessa, yksi Övermalaxissa ja yksi Yttermalaxissa. Menekki oli suuri, koska puut tyhjenivät nopeasti – erityisesti ne, jotka sijaitivat jonkin koulun lähellä.

Heijastimia sponsoroivat Maalahden kunta, Osuuspankki, KulturÖsterbotten, LähiTapiola ja Liikenneturva. Kampanja päättyi tältä erää lokakuussa, mutta tavoitteenamme on järjestää uusi kampanja ensi syksynä. Muistakaa käyttää heijastimia! Pixnen alueella oli lokakuun ajan lapsiperheille ja lapsenmielille suunnattu heijastinsuunnistusrata.

Jos tarvitset heijastimen, voit tulla käymään kunnantalon vapaa-aikatoimistossa tai ottaa yhteyttä sähköpostitse, fritid@malax.fi.

Grillipaikat ja lintutornit

Maalahden kunnassa on monia grillipaikkoja, joita voi käyttää vapaasti. Olemme nyt kartoittaneet niitä muun muassa useita grillipaikkoja rakentaneiden ja niitä ylläpitävien metsästyseurojen ja -yhdistysten avulla. Maalahdessa on myös kolme lintutornia. Tietoa niistä on verkkosivustolla www.malax.fi/vapaa-aika/urheilu, liikunta ja terveys.

Syksyn neulomis- kampanja

Syyskuusta marraskuuhun kunnassa on käynnissä kampanja Maalahden kylien neulemalleista. Kampanja muodostuu neljästä ryhmätapaamisesta syys-marraskuussa, mutta kaikki halukkaat voivat osallistua neulomalla paikallisiin kuvioin koristeltuja neuleita kotonaan tai omassa neulontaporuksaan. Paikalliset neulemallit ovat saatavilla kunnan kirjastoissa sekä Facebook-ryhmässä "Malax sticker – Maalahti neuloo". Facebookissa on myös nähtävillä ruotsinkielinen video 27.9.2021 Brinkenillä pidetystä ensimmäisestä neulomistapaamisesta. Videolla kerrotaan Maalahti- ja Petolahti-kuvioiden taustasta ja synnystä. Joulukuussa kuvioista pidetään näyttelyä, todennäköisesti Yttermalaxin kirjastossa. Neulomiskampanjaan osallistuvat yksityishenkilöt voivat mielellään osallistua näyttelyyn paikallisiin kuvioin koristelluilla neuleilla.

Maalahden kulttuuri- ohjelma 2021–2030

Maalahden vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta hyväksyi 21.9.2021 Maalahden kulttuuri-ohjelman. Ohjelma käännetään suomeksi ja julkaistaan sen jälkeen Maalahden kunnan verkkosivustolla. Aiemmin hyväksytty Maalahden kunnan kulttuuriselvitys 2019, joka on täydellinen luettelo Maalahden yhdistyksistä, on jo julkaistu kunnan verkkosivustolla (ruotsiksi). Maalahden ja Korsnäsin kuntien peruskouluille on laadittu erillinen kulttuurisuunnitelma, Maalahden ja Korsnäsin kuntien kulttuuriopetussuunnitelma 2021–2022, joka hyväksytään kunnissa loka- ja marraskuussa 2021. Maalahden kulttuuriohjelmassa ja Maalahden ja Korsnäsin kuntien kulttuuriopetussuunnitelmassa 2021–2022 mainittujen toimenpiteiden toteuttaminen on aloitettu jo syksyllä 2021.

Seinämaalaukset

Maalahti on saanut tänä vuonna seitsemän uutta seinämaalausta. Seinämaalauksia oli ennestään kuusi, joten nyt kuntaa koristaa yhteensä 13 maalausta. Oletko nähnyt ne kaikki? Tämän vuoden seinämaalauksista neljä on tehty Malaktan Mural rural -hankkeen puitteissa, kolmesta muusta on vastannut vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta yhdessä taiteilija Jon Gredmarkin kanssa. Kunnan seinämaalaukset sijaitsevat Petalax Proina Ab:lla, Petolahdentie 11, kerrostalojen seinissä osoitteessa Kyläpellontie 5 ja Yttermalax skolalle johtavan risteyksen tunnelissa, Maalahdentie 146. Lue lisää kaikista maalauksista verkkosivustolla www.malax.fi/kulttuuri.

Liikuntakivaa koko perheelle

Tervetuloa koko perheen liikuntakivaan.

Syksyllä 2021 tapaamme Pixnessä kerran kuukaudessa.

Hauskat tehtävät jäävät Pixnen alueelle aina seuraavaan kertaan asti, joten voitte tulla perheen kanssa liikkumaan, milloin parhaiten sopii.

Keskiviikkoisin klo 9.30–11.00

24.11, 15.12

BaNaMa

BaNaMa on treeniä kaikille äideille (ja miksei myös isille).

Keskitymme vatsalihasten ja muun kehon vahvistamiseen raskauden ja synnytyksen jälkeen. Treenaamme kukin kotonamme Teamsin kautta.

**Ilmoittaudu osoitteeseen sara-lotta.huhtaoja@malax.fi,
niin saat Teams-linkin.**

Tarvitset tietokoneen tai tabletin, jumppamaton ja tyynyn sekä painon (vauvan, käsipainon tai täytetyn vesipullon).

Tiistaisin klo 13.00–13.45

9.11, 16.11, 23.11, 30.11

Sara-Lotta Huhtaoja 050 389 4450

Näyttely kunnantalolla

Varhaiskasvatusyksiköt esittelevät marraskuusta alkaen lasten piirustuksia ja muita luomuksia kunnantalon pääsisäänkäynnin vieressä olevalla ilmoitustaululla. Taidetokset vaihdetaan uusiin kerran kuussa. Tule ihastelemaan!

Maalahden kunnan luottamushenkilöt

Kunnanvaltuusto

Pj. Mikko Ollikainen, I varapj. Minna Söderholm, II varapj. Tage Svahn, III varapj. Christer Bogren, IV varapj. Carl-Olof Åbonde, Mikael Appel, Emilia Back, Carola Bengs-Lattunen, Johan Bergqvist, Bernt Björkholm, Silvia Ekman, Håkan Knip, Jari Niemelä, Filip Norrgård, Pentti Rajala, Ralf Runonen, Jonas Rönnqvist, Elmedin Sipic, Bertil Stormblad, Hanna Strandberg, Ann-Helene Ståhl, Rolf Syrén, Jan Tallgren, Leif Tast, Peter Urwäder, Markus West, Mia West.

Varajäsenet:

RKP

Heidi Hemming, Wilma Snickars, Sami Koski, Pär-Gustav Lindh, Kim Back, Elin Bjurs, Lili-Ann Brolund, Iris Bäck-Sjökqvist, Meatrissa Podbicanin.

SDP

Britt-Mari Söderholm, Britt-Marie Enholm, Johan Berts, Teemu Koski, Johnny Söderholm, Nina Brevik.

Kunnanvaltuuston vaalilautakunta

Pj. Bernt Björkholm (Rolf Syrén), varapj. Hanna Strandberg (Jonas Rönnqvist), Bertil Stormblad (Ralf Runonen).

Kunnanhallitus

Pj. Håkan Knip (Rolf Syrén), I varapj. Hanna Strandberg (Silvia Ekman), II varapj. Mikael Appel (Pentti Rajala), Carola Bengs-Lattunen (Wilma Snickars), Britt-Marie Enholm (Nina Brevik), Jonas Rönnqvist (Johan Bergqvist), Ann-Helene Ståhl (Bernt Björkholm), Britt-Mari Söderholm (Bertil Stormblad), Jan Tallgren (Filip Norrgård), Markus West (Ann-Charlotte Skinnar), Mia West (Heidi Hemming).

Kehittämisjaosto

Pj. Carola Bengs-Lattunen (Chatrine Enlund-Nisula), varapj. Sofia Storfors (Rolf Syrén), Janette Antell (Heidi Hemming), Sami Koski (Bernt Björkholm), Dennis Nygård (Tommi Uotinen), Stefan Saaristo (Johan Holmback), Madelene Westerlund (Carola West).

Sivistyslautakunta

Pj. Minna Söderholm (Jenny Nurmi-Aro), varapj. Markus West (Carl-Olof Åbonde), Emilia Back (Elin Bjurs), Silvia Ekman (Johan Asplund), Tove Donner (Mira Turtonen), Jari Niemelä (Dennis Nygård), Wilma Snickars (Tina Holms), Tage Svahn (Sami Koski), Jan Tallgren (Jonas Rönnqvist).

Korsnäsin edustajat: Sofia Mitts-Björkblom (Johanna Juthborg), Johnny Franzén (Dan-Anders Rosendahl), Thomas Ramstedt (Kim Sebbas), Maria Vesterback (Anna Granås).

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Pj. Hanna Strandberg (Marica Stolpe), varapj. Kjell Enberg (Marie-Louis Berglund), Kim Back (Göran Bjurs), Filip Norrgård (Karl Hamberg), Sofia Storfors (Kristen Holmlund), Johnny Söderholm (Tommy Ljungkvist), Juulia Tuominen (Erika Storfors), Ann-Marie Wahlroos (Kaisa Nyroos), Jonas West (Johanna Sundén).

Keskusvaalilautakunta

Pj. Kjell Nyman, varapj. Benita Vestergren, Lena Hagfors Ahlskog, Anders Ekström, Christina Nygård.

Varajäsenet: Katarina Bjurs, Lisbet Genberg, Annika Ekström, Ketty Rodas, Chatrine Enlund-Nisula, Kenneth Björknäs, Kristina Vesterback, Carola Bengs-Lattunen, Liselott Båsk, Kim Back.

Suomenkielinen koululautakunta

Pj. Leif Tast (Artturi Mäkelä), varapj. Päivi Vierola (Noora Manninen), Johanna Grädler (Eliina Kortelahti), Raimonda Kahinoja (Veli-Matti Ketola), Toni Takalo (Annette Ahlholm).

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Pj. Jonas Rönnqvist (Johan Asplund), varapj. Sofia Storfors (Elin Bjurs), Mikael Appel (Jukka Rajala), Johan Berts (Elmedin Sipic), Heidi Hemming (Isabel Flemming), Anne Herrgård (Emina Vardo), Meatrissa Podbicanin (Lili-Ann Brolund), Hans Snickars (Tage Svahn), Carl-Olof Åbonde (Maria Helsing).

Korsnäsin edustajat: Anna Granås (Charlotte Holtlund), Lars Erik Holmblad (Mona Gullblom), Tina Östling (Anette Bjurbäck).

Tarkastuslautakunta

Pj. Emilia Back (Elin Bjurs), varapj. Peter Urwäder (Carl-Olof Åbonde), Daniel Björkstrand (Malin Sandström), Malin Forsberg (Johan Asplund), Lea Martin-Storbacka (Ralf Runonen).

Tekninen lautakunta

Pj. Bernt Björkholm (Ann-Helene Ståhl), varapj. Hanna Strandberg (Filip Norrgård), Anna-Lena Aspegren-Törnroos (Teemu Koski), Johan Bergqvist (Jan Tallgren), Pentti Rajala (Kim Back), Ralf Runonen (Maria Nordman), Ann-Charlotte Skinnar (Peter Urwäder), Rolf Syrén (Emilia Back), Mia West (Sofia Kullberg).

Korsnäsin edustajat: Katarina Holmkvist (Camilla Häggdahl), Anna-Lena Kronqvist (Lars-Erik Mannfolk), Henrik Rosendahl (Dage Stenbäck), Håkan Wester (Rosita Eklund), Katarina Wester-Bergman (Sven-Erik Bernas).

Perusturvalautakunta

Pj. Sture Skinnar (Anna-Lena West), II varapj. Lili-Ann Brolund (Linda Styris), Marie-Louis Berglund (Tage Svahn), Irene Bäckman (Mariann Nylund), Kjell Nyman (Johan Asplund), Alf Nyroos (Maria Westerback), Ann-Louise Sjöstrand (Senad Omanovic), Ann-Helene Ståhl (Kristina Vesterback), Håkan Söderman (Thomas Källund).

Korsnäsin edustajat: I varapj. Henrik Rosendahl (Mikael KA Nordmyr), Mona Gullblom (Dage Stenbäck), Anna-Lena Kronqvist (Håkan Wester), Helena Kulp (René Michelson), Lars-Erik Mannfolk (Johanna Juthborg).

Maalahden Veden johtokunta

Pj. Rolf Syrén (Kristina Vesterback), varapj. Kjell Ahläng (Pentti Rajala), Annette Ahlholm (Bertil Stormblad), Carola Bengs-Lattunen (Pär-Gustav Lindh), Bernt Björkholm (Johanna Enberg), Sabina Melin (Jan Tallgren), Peter Urwäder (Ann-Charlotte Skinnar).

Pixne-klinikan johtokunta

Pj. Håkan Söderman, Malax, varapj. sosiaalijohtaja Alice Backström, Mustasaari, sosiaaliterapeutti Susanne Hongell, Malmin terveydenhuoltoalueen riippuvuushoitoklinikka, Kruunupyy, toiminnanjohtaja Hanna Lundberg, Maarianhaminan kaupunki/Kommunernas socialtjänst k.f., peruspalvelujohtaja Christine Widd, Mustasaari.

Henkilöstöjohtokunta

Pj. Håkan Knip (Mikko Ollikainen), varapj. Christer Bogren (Jari Niemelä), Carola Bengs-Lattunen (Emilia Back), Silvia Ekman (Irene Bäckman), Sture Skinnar (Markus West), henkilöstöpäällikkö, kunnanjohtaja.

Vammaisneuvosto

Pj. Bertil Stormblad (Nina Brevik), varapj. Mia West (Mika Hemming), Jan Sjöström (Heidi Hemming), Fredrik Buss (Camilla Häggback), Göran Lähdesmäki (John Peltoniemi), Emilia Back (Iris Bäck-Sjökqvist), Laila West (Björn Mattsson).

Vanhusneuvosto

Pj. Pär-Gustav Lindh (Torbjörn Stoor), varapj. Lili-Ann Brolund (Mariann Nylund), Marie-Louis Berglund (Kristina Vesterback), Volter Högback (Gunvor West), Carina Lidman (Catrin Smeds), Anna-Liisa Ruutiainen (Taisto Vainionpää), Gustav Rönnlöv (Helena Sandström), Margareta Svenss (Alf Nyroos), Rita Udd (Vidar Björknäs).

Nuorisovaltuusto

Adam Djebali, Tilde Strömsbäck, Hanna Bonn, Elsa Moliis, Cecilia Huhtala, Fabian Lidman, Magnus Lattu.

Varajäsenet: Tilde Niemelä, Anthon Nordling.

STARTIA

Apua yrittäjyyden alkuvaiheisiin

Varaa maksuton
neuvonta-aika osoitteesta
www.startia.fi

Oman yrityksen perustaminen on iso askel – Startiasta apua matkalle

Yrittäjäksi ryhtyminen ja yrityksen perustaminen on monelle suuri unelma, johon ryhtyminen vaatii uskallusta, mutta myös tarkkaa suunnittelua. Vaikka itse perustaminen on teknisesti helppoa, ennen liiketoiminnan aloittamista kannattaa silti miettiä tarkkaan, onko yrittäjyys juuri se oikea vaihtoehto.

Vaasanseudun Uusyrityskeskus Startiasta saat kokonaisvaltaisen tuen yrityksesi suunnittelu- ja käynnistysvaiheeseen. Uusyrittäjien tuella perustetut yritykset ovat tutkusti elinvoimaisempia. Luottamuksellinen ja maksuton neuvonta antaa eväät oman liiketoiminnan perustamiseen, mutta myös sen jatkokehittämiseen.

Liikeideasi työstämiseen ja arviointiin saat Startiasta käyttöösi Lissu-ohjelman, joka on työkalumme liiketoimintasuunnitelman laatimiseen. Lissu ohjaa sinua tekemään tarkat laskelmat yrityksesi kannattavuudesta, ja

yritysneuvojasi voi kommentoida suunnitelmiasi. Pyydä Lissu-tunnukset ensimmäisellä neuvontakäynnilläsi Startiassa.

Starttiraha on TE-toimiston myöntämä tärkeä tuki aloittavalle yrittäjälle. Perustamisneuvonnassa kerromme lisää starttirahasta ja autamme sen hakemisessa. On tärkeää muistaa hakea starttirahaa ennen yritystoiminnan aloittamista ja yrityksesi rekisteröimistä!

Yritystä perustettaessa on otettava selvää, vaaditaanko suunnittelemasi yritystoiminnan harjoittamiseen lupia, rekisteröintiä tai ilmoitusta jollekin viranomaiselle. Myös elinkeinonharjoittajaan eli yrittäjään itseensä, liiketiloihin tai itse toimintaan voi kohdistua erityisiä vaatimuksia. Selvitämme nämä asiat – ja paljon muuta – yhdessä kanssasi perustamisneuvonnan yhteydessä.

Startia toimii Vaasan keskustassa Alatorilla,

osana kuntien omistamaa seudullista kehitysyhtiötä VASEKia. Varaa aika perustamisneuvontaan osoitteesta www.startia.fi. Voit varata puhelinajan tai videoneuvottelun, tai voit tulla toimistollemme tapaamiseen.

Maalahden kunnan yrityksistä vastaava yritysneuvoja Olav Nylund voi myös tavata sinut Maalahden kunnantalolla. Siinä tapauksessa ole suoraan yhteydessä!

Yritysneuvoja Olav Nylund
040 548 4334

olav.nylund@vasek.fi

P.S. Alkavan yrittäjän Startti-info verkossa taas 16.11. (suomeksi), 18.11. (ruotsiksi) ja 23.11. (englanniksi). Lue lisää www.startia.fi ja ilmoittaudu mukaan.

Teksti: VASEK

Seuraavat opiskelustipendit ovat haettavana:

1. Kotikuntatuki, 75 euroa lukukaudessa

Myöntämiskriteerit:

- päätoiminen opiskelu yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa
- opiskelijan kotikunta on Maalahti
- tuki voidaan myöntää enintään kuudeksi lukukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi
- opiskelija on alle 25-vuotias
- hakemukseen on liitettävä oppilaitoksesta saatava läsnäolotodistus tai todistus opintosuorituksista.

2. Maa- ja metsätalousalan stipendi

Myöntämiskriteerit:

- maa- ja metsätalousalan opinnot
- opiskelijan kotikunta on Maalahti
- hakemukseen on liitettävä oppilaitoksesta saatava läsnäolotodistus tai todistus opintosuorituksista.

Hakulomakkeita on saatavilla kunnan verkkosivustolla www.maalax.fi, ja niitä voi noutaa myös kunnantalolta. Hakemus ja oppilaitoksesta saatu läsnäolotodistus on **toimitettava viimeistään 15.11.2021** osoitteeseen Maalahden kunnanhallitus, Malminkatu 5, 66100 Maalahti tai malax@maalax.fi.

PIXNEKLINIKEN INFORMERAR

Uppföljningstillfällen i början på år 2022!

Uppföljningsdagar 3 – 5 januari

Uppföljningsveckoslut 7 – 9 januari

Anmälan före 17 december

Vi stänger över julhelgen d.v.s. 24.12.2021 – 02.01.2022

Rehabiliteringsklienter tas emot från och med 10 januari 2022

Kontaktuppgifter: Pixnekliniken, Mogårdsgränd 3, 66100 MALAX

Tfn: 040 650 8112

pixnekliniken@malax.fi

www.pixnekliniken.fi

SÄHKÖ

SINÄ RATKAISET

MILLAINEN SÄHKÖNKÄYTTÄJÄ OLET

Selvitä oma kulutuksesi

SÄHKÖÄ TULEE TÖPSELISTÄ – TIEDÄTKÖ, PALJONKO KULUTAT SITÄ?

Hyödynnä energiayhtiösi maksutonta kulutusseurantapalvelua. Kun tiedät sähkönkulutuksesi määrän ja ajankohdan, voit tehdä energiaa säästäviä tekoja ja seurata niiden vaikutuksia.

Näin sähkönkulutus jakautuu kahdessa erilaisessa taloudessa

OMAKOTITALO, SÄHKÖLÄMMITYS

120 m², 4 asukasta, sähkönkäyttö 18 900 kWh/v, 13 snt/kWh

Lämmitys	1 235 €	9 500 kWh
Lämmin vesi	480 €	3 670 kWh
Sähkökiuas	130 €	1 000 kWh
Valaistus	59 €	450 kWh
Kylmälaitteet	78 €	600 kWh
Ruuanvalmistus	89 €	680 kWh
Kodin viihdelaitteet	91 €	700 kWh
Pyykinpesu ja kuivaus	91 €	700 kWh
Muut	52 €	400 kWh
Tekniset laitteet, IV	104 €	800 kWh
Auton lämmitys	52 €	400 kWh

KERROSTALO, KAUKOLÄMMITYS

50 m², 1 asukas, sähkönkäyttö 3 100 kWh/v, 15 snt/kWh

Kylpyhuone, lattialämmitys	165 €	1 100 kWh
Muut	18 €	120 kWh
Pyykinpesu	30 €	200 kWh
Kodin viihdelaitteet	60 €	400 kWh
Astianpesu	21 €	140 kWh
Ruuanvalmistus	38 €	250 kWh
Kylmälaitteet	45 €	300 kWh
Valaistus	36 €	240 kWh
Sähkökiuas	53 €	350 kWh

KESKEISET ENERGIAA SÄÄSTÄVÄT TOIMET KOTONA

HYVÄ SISÄILMA ENERGIATEHOKKAASTI

Puhdista ilmanvaihtokoneen suodattimet ja tuloilmaventtiilit säännöllisesti. Hyödynnä ilmanvaihtolaitteen aikaohjausta ympäri vuoden. Puhallinnopeutta voi säätää tarpeen mukaan, mutta ilmanvaihtoa ei saa koskaan sammuttaa kokonaan.

Hyödynnä talvella tuloilman jälkilämmitystä (oikea asetusarvo on noin 17 °C) sekä poistoilman lämmöntalteenottoa. Säädä tuloilmaventtiilit talviasentoon.

SÄÄSTÄ JOPA 50% KYLPUHUONEEN LÄMMITYKSESTÄ

Ajasta ja säädä mukavuuslattialämmitys käyttötarpeen mukaan. Siirry jatkuvasta lämmityksestä muutaman tunnin jaksoihin. Sopivasti säädetty lämmitys tuntuu jalan alla lämpöiseltä, mutta ei kuumalta.

LÄMMIN KÄYTTÖVESI JOPA 30% OMAKOTITALON KÄYTTÖKULUISTA

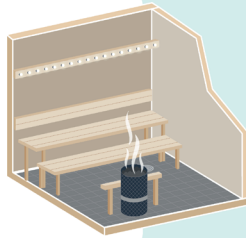
Hyödynnä vesivaraajan aikaohjausta. Lyhennä suihkuttelu-aikaa, hyödynnä vesipihejä hanoja ja suihkupäitä ja korjaa pienetkin vesivuodot välittömästi.

JÄRKEVÄ ENERGIANKÄYTTÖ
SÄÄSTÄÄ RAHAA JA YMPÄRISTÖÄ.

LEPPEÄT LÖYLYT JO ALLE 80 °C:SSA

Vähennä ilmanvaihtoa, kun aloitat saunan lämmityksen, ja lisää sitä saunomisen päätteeksi. Mitä kuumemmat löylyt haluat, sitä enemmän kuluu sähköä. Älä venytä lämmitys- ja saunomisaikoja turhaan.

Heti valmis -kuias voi kasvattaa sähkölaskua 200-300 € vuodessa.

ÄLÄ SIJOITA KYLMÄÄ JA LÄMMINTÄ VIEREKKÄIN

Uuni tai lämpöpatteri kylmälaitteen vieressä lisää sähkönkulutusta 20 %. Pidä kylmälaitteiden tiivisteet ja takaosan lauhdutin puhtaina.

Pese säännöllisesti liesituulettimen rasvasuodatin.

ASUMISMUKAVUUTTA TURHAA TUHLAAMATTA

Anna automatiikan huolehtia miellyttävästä, terveellisestä ja energiatehokkaasta lämmityksestä ja ilmanvaihdosta. Hanki energiatehokkaita laitteita ja vaihda vanhat lamput ledeiksi.

Sammuta laitteet, kun et käytä niitä. Jos kaikki sulkisivat modeemin 8 tunniksi joka päivä, sähköä säästyisi vuosittain 1 800 sähkölämmitteisen omakotitalon kulutuksen verran.

Asumisviihtyisyyttä energiatehokkaasti

- 1 °C huonelämpötilassa = 5 % lämpölaskussa.
- Energiatehokas ja useimpia miellyttävä lämpötila oleskelutiloissa on vedottomissa olosuhteissa 20–22 °C, makuuhuoneessa vähemmänkin.
- Alenna poissalon ajaksi huonelämpötiloja muutamalla asteella. Hyödynnä automatiikkaa.
- Säädä varastoon ja autotalliin 5–12 °C, rappuihin ja tuulikaappeihin 17 °C.
- Tarkista patterit ja termostaatit ja vaihda vuosikymmeniä vanhat uusiin – voit säästää jopa 20 % lämmitysenergian kulutuksesta.
- Vältä vetoa ja pidä rakenteet kunnossa tiivistämällä ikkunat ja ovet.
- Tuuleta tehokkaasti ja nopeasti – älä jätä ikkunaa edes raolleen päiväksi.

Esimerkkejä kodin sähkölaitteiden keskimääräisestä kulutuksesta, kuukausi

	KÄYTTÖTAPA	KULUT €/kk*
Auton moottorinlämmitin	arkisin 2 h/pv	2,50 €
Auton moottorin ja sisätilan lämmitin		10,00 €
Sähköpolkupyörä	lataus arkipäivänä	0,30 €
Kylpyhuoneen mukavuuslattialämmitys	jatkuvasti päällä	19,00 €
Saunominen	1 krt/vko, 1,5 h	
- pieni sauna		5,00 €
- isompi sauna tai lasi-/kiviseinä		8,00 €
Suihku, lämmin käyttövesi vesivaraajalla	5 min./pv - 7 pv/vko	15,00 €
Jääkaappipakastin:	päällä jatkuvasti	
- yli 10 v vanha		6,00 €
- alle 5 v vanha		3,00 €
Astianpesukone	1 koneellinen/pv	3,50 €
Uuni	1 h/vrk	5,50 €
Liesi	1 h/vrk	4,00 €
Mikroaaltouuni	16 min./vrk	1,00 €
Valaisin	6 h/vrk	
- 9W ledilampulla		0,25 €
- 57W halogeenilampulla		1,60 €
Televisio	3 h/vrk	
- A+-luokka		1,20 €
- B-luokka		2,00 €
Pelikone	3 h/vrk	2,00 €
Tietokone	3 h/vrk	
- pöytämalli		1,60 €
- kannettava		0,30 €
Kännykän lataus	päivittäin	0,10 €

SÄÄDÄ JA SÄÄSTÄ OTA KÄYTTÖÖN VALMISTA TEKNIikkaA

Mitä paremmin varusteltu koti, sitä enemmän järjestelmissä on valmiina energia- tehokkuutta parantavaa automaatiota. Hyödynnätkö jo laitteiden aikaohjausta?

- Sähkölämmitys ja lämpöpatterit**
- Kylpyhuoneen lattialämmitys**
- Ilmanvaihtolaite**
- Lämminvesivaraaja**
- Kodinkoneiden ajastus tai käyttö tehoviippujen ulkopuolella**
- Auton esilämmitys**

SEURAA KEHITYSTÄ INVESTOI ÄLYKKÄÄSEEN KOTIIN

Investoinnit taloautomaatioon, omaan energiantuotantoon ja rakennusteknisiin parannuksiin tulevat yhä kannattavammiksi. Tutustu palveluihin, jotka vievät sinut tulevaisuuden sähkömarkkinoille.